

Hiiden Luukku

Hiiden Opiston asiakaslehti
2011-2012

Onnellisen sepän pajassa

Onnellisen Sepän pajan sinisen oven raosta hehkuu valo ja sisältä kuuluu iloista kikkatusta illan hämärtyessä Katteluk-
sen tilalla Karjalohjalla. Ovi käy tiuhaan kun sepän oppilaat kokoontuvat opiskelemaan taonnan alkeita Hiiden Opiston
kursseilla. Ahjon hiilet hehkuvat ja lämpö punaa posket. Rauta lämmitetään ahjossa punaiseksi, sitten se viedään sukkelasti
alasimen päälle ja sille annetaan muotoa pajavasarella takomalla. Pajassa aika pysähtyy ja kiire jää kauas ulkopuolelle. Moni
kurssilainen kuvaileekin, miten raudan takomisessa kiehtoo jonkinlainen mystiikka ja ikaikaisuus. **Lue lisää sivulta 2.**

Rauta taipuu taontakurssilaisten käsissä Onnellisen sepän pajassa Karjalohjalla. Kurssin opettaja, Juhani Krappe (keskellä) opastaa Tytti ja Tomas Åbergia.

TÄSSÄ NUMEROSSA: Sivulla 2

- Anne Kotosen pääkirjoitus
- Onnellisen sepän pajassa

Sivuilla 3-6

Kevään kurssitarjonta

- Taideaineet ja liikunta
- Taitoaineet
- Kielet ja musiikki
- Yhteiskunnalliset aineet

Sivulla 7

- Pirkko Lahden haastattelu
- Alla Kerisalon mietteitä kansalaisopisto-toiminnasta

Sivulla 8

- Sari Kymäläisen haastattelu
- Kielten kohtaamisia matkalla

Mielenkiintoisia haastatteluja:

Sari Kymäläinen on aloittanut taitoaineiden opettajana syksyllä 2011. Lue lisää sivulta 8.

Psykologi Pirkko Lahti arvostaa vapaata sivistystä ihmisen elämän ryhdyttäjänä. Lue lisää sivulta 7.

Oppimistilanteen palapeli

Hiiden Opisto kutsuu asiakkaitaan mottonsa mukaisesti rajattoman oppimisen, tiedon ja taidon iloon. Kurseja järjestetään kaikenikäisille ja -tasoisille oppijoille. Kynnys kurssille pääsemiseen on matala, mutta joihinkin oppiaineisiin voi sisältyä oppijan omia henkilökohtaisia oppimispaineita.

Oppimistilanteessa vastuu oppimisesta on sekä opettajan että oppijan. Opettaja välittää tietoja ja taitoja oman persoonansa avulla ja oppija tuo oppimistilanteeseen ainutlaatuisen itsensä, joka koostuu lukuisista oppimiseen vaikuttavista tekijöistä.

Ikä, elämäkokemus, aiemmat tiedot ja taidot, motivaatio, terveydentila, elämäntilanne, oppimistyyli, oma käsitys itsestään oppijana ovat oppimiseen vaikuttavia tekijöitä, joita oppijat kantavat repussa opetustilanteeseen.

Opettaja puolestaan tuo oman persoonansa ja ammattitaitonsa opetustilanteeseen, ja kurssilaiset yhdessä opettajan kanssa muodostavat kullekin kurssille ominaisen ilmapiirin.

Hyvästä ryhmähengestä ja avoimesta ilmapiiristä muodostuu oppimista edistävä kannustin.

Lue koko juttu Hiiden Opiston blogista:
www.hiisiopetus.blogspot.com

Kuva ja teksti: Eija Terävä

Oppimistilanne on verrattavissa palapeliin, johon oppilas ja opettaja tuovat mukanaan erilaisia palasia.

HIIDEN LUUKUN TOIMITUS 2011

Päätoimittaja Anne Kotonen
Toimitussihteeri Marja-Riitta Turunen
Toimittajat Anja Aalto, Anne Kotonen, Eija Terävä, Marja-Riitta Turunen
Taitto Kaisa Hannula, Eija Terävä
Painatus Edita

Hiiden Opisto on viiden kunnan alueella toimiva kansalaisopisto.

Hallitus kirittää ja kurittaa vapaata sivistystyötä

rehtori Anne Kotonen

Hallitusneuvos Marja-Riitta Pönkä Opetus- ja kulttuuriministeriöstä linjasi hallituskauden haasteita kansalaisopistoille Kuntaliiton seminaarissa 13.9.2011. Yksi opistoja koskettava hallitusohjelman keskeinen painopiste on köyhyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen. Koulutuspolitiikan keinoin halutaan edistää vapaan sivistystyön mahdollisuuksia vastata koulutustarjonnan ulkopuolelle jäävien ryhmien sivistyksellisiin tarpeisiin. Erityisryhmänä mainitaan maahanmuuttajat. Halutaan lisätä myös vapaan sivistystyön yhteiskunnallisen koulutuksen osuutta.

Hallitusohjelmassa itse asiassa palataan kansansivistystyön juurille, sinne mistä kansalais- ja työväenopistot lähtivät liikkeelle 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa - yhteiskunnallisiin opintopiireihin. Vuonna 1944 perustetun Lohjan työväenopistonkin toiminta-ajatuksena perustamisvaiheessa oli "Pyrkimys jakaa vapaa-aikana vähintään 16 vuotta täytäneille tietoja ja taitoja, jotka ovat kansalaiselämässä tarpeen sekä auttavat itsensä kehittämiseen".

Hallitusohjelma tavoittelee avointa, oikeudenmukaista ja rohkeaa Suomea, jossa "sivistys on oma päämääränsä". Vuonna 2011 Hiiden Opisto on oikealla tiellä. Yhteiskunnallisten teemojen opetustarjontaa yhteistyössä valtakunnallisten ja paikallisten kansalaistoimijoiden kanssa lisääntyy vuosi vuodelta. Maahanmuuttajataustaisten suomen kielen kurssitarjonta kerää enemmän ja enemmän opiskelijoita. Tietoteknistyvän yhteiskunnan ulkopuolelle jäämistä ehkäistään opistossa yhä laajenevalla ikäihmisille suunnatulla atk-opetuksella. Esimerkkejä on vaikka kuinka. Voimme olla tämänhetkiseen tilanteeseen tyytyväisiä - mutta kehittämisen varaa on aina. Opetuksen volyymin kasvattaminen kuitenkin tulee olemaan vaikeaa 2012, sillä samaan aikaan mittavan tavoiteohjelman kanssa hallituksen säästötoimet leikkaavat vapaan sivistystyön rahoitusta ensi vuonna.

Kuva: Anja Aalto

Onnellisen sepän pajassa

Onnellisen Sepän pajan sinisen oven raosta hehkuu valo ja sisältä kuuluu iloista kilkatusta ilan hämärtyessä Katteluksen tilalla Karjalohjalla. Ovi käy tiuhaan kun sepän oppilaat kokoontuvat opiskelemaan taonnan alkeita Hiiden Opiston kurssilla. Ahjon hiilet hehkuvat ja lämpö punaa posket. Rauta lämmitetään ahjossa punaiseksi, sitten se viedään sukkelasti alasimen päälle ja sille annetaan muotoa pajavasarella takomalla. Pajassa aika pysähtyy ja kiire jää kauas ulkopuolelle. Moni kurssilainen kuvaileekin, miten raudan takomisessa kiehtoo jonkinlainen mystiikka ja ikaikaisuus.

Olellainen tiivistyy yhteen naulaan

Pajan isäntä, onnelliseksi sepäksi itseään tituleeraava Juhani Krappe jaksaa kärsivällisesti perehdyttää oppilaitaan siihen, miten jäykkä rauta saadaan muovautumaan ihmisen mielen mukaan.

- Käsityön taito on siinä, että näkee etukäteen valmiin esineen, osaa kuvitella ja piirtääkin sen. Opittava asia pitää pilkkua sopiviksi osiksi ja opittua on kerrattava kärsivällisesti, seppä kuvaa oppimisprosessia. Hän sanoo alkeiskurssilaisten opettamisen olevan paljon vaikeampaa kuin jatkokurssilaisten.

Hän kertoo tavallisesti aloittavansa työrupeaman takomalla naulan. Se vetreyttää ja harjoittaa, se on ikään kuin äänen avaus laulajalle. Myös kurssilaiset aloittavat naulasta. Sepän mukaan naulan työstämisessä opitaan takomisen neljä keskeistä tekniikkaa, on aina helppoa palata mielessään takaisin naulan taonnan työvaiheisiin vaativammankin työn yhteydessä.

Ahjo kiehtoo ja vetää puoleensa

Kirsti Bitter kertoo nauru silmäkulmassaan takomansa arkun nauvoja itselleen.

- Taon monta pitkää nauvaa, jotta kansi pysyy varmasti kiinni, toteaa tämä karjalohjalainen hurtin huumorin viljelijä. Hän on jäänyt juuri eläkkeelle ja iloitsee siitä, että nyt on aikaa harrastaa uusia asioita.

Lohjalaiset Tytti ja Tomas Åberg kuuntelevat tarkasti, kun Juhani Krappe opettaa haan takomista ja puhuu hellakoukusta. Niitähän voisi vaikka tarvita kotona. Tomas kertoo, että hänen vaimonsa Tytti huomasi kurssin ja houkutteli hänetkin mukaan. Nyt he käyvät yhdessä kurssilla ja keuhvat opettajaa ja tunnelmaa.

Susanna Järvinen kertoo aina olleensa kiinnostunut käsityöstä, hän on opiskellut myös Hiiden Opiston puutyökurseilla. Puu ja metalli ovat hänestä mielenkiintoinen yhdistelmä, niiden välillä vallitsee hyvä tasapaino ja hän haluaa oppia niistä lisää.

- Olen suorastaan hurautunut takomiseen, tässä on jotain alkukantaista, ahjo vetää minua puoleensa, Susanna kuvailee.

Sammattista kurssille tullut Seppo Iivonen käyttää samoja sanoja kuin kurssitoverinsa, "kiehtovaa ja alkukantaista". Hän on eläkkeelle jäätyään aloittanut uuden harrastuksen ja nauttii omien sanojensa mukaan raudan vääntämisestä.

Taidon jakamisen ja siirtämisen tärkeys

Juhani Krappe pujottelee silmä valppaana kurssilaistensa välissä ja pyytää välillä keskeyt-

tämään ahkeran taonnan, jotta saa sanansa kuuluviin. Hän antaa neuvoja ja näyttää mallia, sitten takoaoppilaat pääsevät taas tekemään omaa työtään. Hänen mukaansa taonta on rytmilaji, sen kuulee rytmistä kun asia on opittu. Hän kertoo saaneensa vaikutteita omaan käsityöfilosofiaansa harrastamiensa budolajien ideologiasta.

- On tärkeää, että kunnioitat niitä, jotka eivät osaa. Mutta myös toisin päin, on tärkeää, että kunnioitat niitä jotka osaavat, Juhani Krappe valottaa ajatuksiaan.

Juhani Krappe muistelee, miten itse puoli vuotta takomista opiskeltuaan tunsi itsensä hyvin taitavaksi, vain taivas oli rajana. Mutta mitä pidempään hän on takonut, sitä nöyremmäksi hän on käsityötaidon edessä tullut. Hän kertoo itsekkin oppivansa koko ajan samalla, kun opettaa. Yksinkertaisenkin asian kohdalla joutuu aina miettimään, miten sen opettaa toiselle. Nyt hänelle on tärkeää jakaa oma osaamistaan ja siirtää sitä eteenpäin, oman taidon ylimielinen itsellään pitäminen ei hyödytä ketään. Hän näkee taidon siirtämisessä olevan myös opiston tärkeimmän tehtävän.

Kohtaamista yli kaikkien rajojen

Juhani Krappe on luova uusien asioiden ideoija, Jnytkin hän jo pohtii miten eri ainealueet voisivat Hiiden Opistossa kohdata.

- Voisiko vaikka pitää kurssin jossa kohtaavat keramiikka ja taonta, puu ja taonta tai löytyisikö niin rohkeaa kielten opettajaa, joka lähtisi kansani kimppaan opettamaan vierasta kieltä taonnan kautta, visioi mestari pajassaan.

Kukapa tietää, vaikka pajasta kuuluisi jatkossa kalkkeen lomasta espanjaa tai englantia! Toimiihan Onnellisen Sepän paja näyttämönä monenlaisille kohtaamisille. Kuuma kohtaa kylmän, tuli veden, kova rauta ihmisen pehmeän käden ja nykyaikainen opiskelija ikivanhan, kiehtovan käsityötekniikan. Opettaja kohtaa oppilaansa ja ennen kaikkea ihmisen kohtaa ihmisen.

Kuvat ja teksti: Anja Aalto

Ahjossa hehkuvien hiiltien lämpötila nousee niin korkeaksi että se pehmittää raudan. Kurssilaiset odottavat ahjon vieressä rauhassa kunnes pihdeissä oleva rauta on punahehkuinen.

Taotaan niin kauan kuin rauta on kuumaa. Ahjolta onkin palattava ripeästi oman alasimen ääreen, takomassa Kirsti Bitter ja Susanna Järvinen.

Keväällä 2012 Hiiden Opistossa

Kevätlukukaudella alkaa noin 150 uutta kurssia! Myös monilla koko lukuvuoden kestäville kursseille on tilaa, kysy lisää toimistosta tai katso tarkemmat ohjeet nettisivuilta!

Ilmoittautuminen
alk. ke 23.11.klo 9:00

www.hiidenopisto.fi
(019) 369 1498 / (09) 2242 2787

Peruutusehdot

Jos peruutat kurssipaikkasi viimeistään seitsemän (7) vuorokautta ennen kurssin alkua, ei kurssimaksua peritä.

Kevätlukukausi

9.1.-15.4.2012 (13 vk)

Talviloma vk 8

20.-26.2.2012

Pyhien aattona ei opetusta.

Lohjan toimisto
Linnaistenkatu 9,
08100 Lohja
p. (019) 369 1498
fax. (019) 369 1494

tarja.saarinen@hiidenopisto.fi
ritva.karhu@hiidenopisto.fi

Vihdin ja Nummi-Pusulan toimisto
Karhum enpolku 5,
03100 Nummela
p. (09) 2242 2787
fax. (09) 568 0011

tuula.vartiainen@hiidenopisto.fi

Avoinna
5.9. - 4.12. ja 9.1. -15.4.
ma-to 9.30-18, pe 13-15

Muina aikoina
ma-to 9-15, pe 13-15

Avoinna
ma-to 9.30-12 ja 13-15
pe 13-15

muina aikoina
ma-to 9-12 ja 13-15
pe 13-15

Kevään taikaa

KEV TTUULAHDUS! 17.3.
Taitotalossa Nummella ja
Pusulan koululla Pusulassa

LINNUNP NTT TALKOOT
la 24.3. klo 9-13 Nummelan-
harjun koululla. Tehd n
talkoilla koteja lintuyst ville.

LOHJAN KEV TN YTTELY
Laurentius-salin aulassa
la-su 14.-15.4.
klo 12-18 (la) 9-18 (su)

Kuvataiden yttely:
Lohjan p kirjasto
4.4.-28.4.

VIHDIN KEV TN YTTELY
Nummelan ty v entalo
Rientolassa 21.-22.4.
klo 11-17

TANSSI- JA MUSIIKKIGAALA
Laurentius-salissa 14.4. klo 15

Taitopajat!

Lohjan Menneen Ajan Joulumarkkinoilla 10.-11.12.2011
museon navetassa la 10-16, su 11-16.

Tule katsomaan oman alansa taitajia ja aitoa tunnelmaa!

Taideaineiden ja liikunnan osasto

Kuvataiteet

11031303 IKONIMAALAU
INTENSIIVIKURSSI B
10.2.-4.3. pe 17.00-20.15,
la-su 10.00-17.00 Lohjan Yh-
teislyseon lukio, Karstuntie 6,
Lohja. Tarima Ritva • 40 h •
55 e • Ilm. 26.1. mennessä.
Ikonimaalausta munatem-
peratekniikalla aikaisemmin
maalanneille. Aiheena kirkko-
vuoden suurten juhlien ikonit.
Ikonien teologiaa, historiaa
ja symboliikkaa. Käytännön
työskentelyä maa- ja mine-
raaliväreillä. Kurssipäivät:
10.2., 11.2., 12.2., 3.3., 4.3.

11037315 IKONIMAALAU
INTENSIIVIKURSSI D
16.3.-1.4. pe 17.00-20.15,
la-su 10.00-17.00 Opiston
työpajaluokka, Vihdintie 30
D, Nummela. Tarima Ritva •
40 h • 55 e • Ilm. 1.3. men-
nessä. Kurssin sisältö sama
kuin edellä.

11981310 ORIGAMI B
11.2.-17.3. la 12.00-15.00
Anttilan koulu, Kirkkokatu 6,
Lohja. Kiiskinen Terttu • 8 h •
17 e • Ilm. 26.1. mennessä.
Origami on perinteinen japani-
lainen paperintaitelutaide, jos-
sa valmistetaan erilaisia pie-
niä koriste-esineitä, leluja, ra-
sioita, mobileja yms. Värikkäät
teokset sopivat kodin koris-
teeksi. Materiaalimaksu 5
€. Kurssipäivät: 16.3., 17.3.,
18.3., 30.3., 31.3., 1.4.

11981315 OIKEAA AIVO-
PUOLISKOJA AKTIVOIVA PII-
RUSTUSKURSSI 2.3.-4.3. pe
18.00-20.30, la 12.00-15.00,
su 12.00-14.30, Anttilan koulu,
Kirkkokatu 6, Lohja Kämäräi-
nen Aune • 10 h • 22 e • Ilm.
16.2. mennessä. Kuvataiteelli-
sen luovuuden paikka on oike-
assa aivopuoliskossa. Aikamme
ihmisellä tämä paikka on usein
unitilassa. Kurssilla harjoitellaan
oikean aivopuoliskon "herät-
telyä" ja piirtämään oppimista
tässä olotilassa.

11987325 TIFFANYLASI IN-
TENSIIVI B
5.5.-10.5. ke-to 18.00-21.00,
la-su 10.00-16.30
Pitäjänkeskus, Uudenmaan-
tie 10, Vihti. Hytönen Marita
• 26 h • 38 e • Ilm. 19.4.
mennessä. Lasityön teke-
minen Tiffany-tekniikalla.
Kaikki työvaiheet opetellaan.
Voidaan tehdä myös lasimo-
saiikkia. Kurssi sopii uusille
ja vanhoille tekijöille. Mukaan
tussi extrafine: musta ja ho-
pea. Voipaperia, suojalasit,
maalariinteippiä ja alusta.

11987305 TIFFANYLASI C
3.3.-11.3. la-su 10.00-16.30
Pitäjänkeskus, Uudenmaan-
tie 10 Vihti. Hytönen Marita
• 34 h • 46 e • Ilm. 16.2.
mennessä. Kurssin sisältö
sama kuin edellä.

11985320 TIFFANYLASI IN-
TENSIIVI C 21.5.-27.5. ma-
to 18.00-21.00, la-su 10.00-
16.30, Taitotalo, Koulukuja 2,
Nummi. Hytönen Marita • 34
h • 46 e • Ilm. 7.5. men-
nessä. Kurssin sisältö sama
kuin edellä.

11981320 TIFFANYLASI D
17.3.-25.3. la, su 10.00-16.30
Opistotalo, Linnaistenkatu 9,
Lohja. Hytönen Marita • 34
h • 46 e • Ilm. 2.3. men-
nessä. Kurssin sisältö sama
kuin edellä.

11981330 TIFFANYLASI IN-
TENSIIVI D 6.6.-10.6. ke-to
18.00-21.00, la-su 10.00-
16.30. Opistotalo, Linnaisten-
katu 9, Lohja. Hytönen
Marita • 26 h • 38 e • Ilm.
23.5. mennessä. Kurssin
sisältö sama kuin edellä.

Liikenne

51021335 RANNIKKOME-
RENKULKU A
12.1.-19.4. to 18.00-20.30
Neitsytlinnan koulu, Länsi-

Louhenkatu 31, Lohja. Nuuti-
nen Heikki • 42 h • 77
e • ei alennuksia. Ilm.
29.12. mennessä. Kurssi
tähtää Suomen Navigaatioliit-
ton rannikkolaivurin tutkin-
non suorittamiseen. Edellyt-
tää saaristolaivurikurssin
suorittamista. Saaristolai-
vurikurssilaiset etusijalla, va-
pautuvia paikkoja voi tiedus-
tella toimistosta.

51027316 RANNIKKOME-
RENKULKU B 11.1.-11.4. ke
18.00-20.30 Kuoppanummen
koulukeskus, Kuoppanum-
mentie 18, Nummela. Nuuti-
nen Heikki • 42 h • 77 e • Ei
alennuksia. Ilm. 29.12. men-
nessä. Kurssin sisältö sama
kuin edellä.

51021320 RANNIKKOME-
RENKULKU C 9.1.-16.4. ma
18.00-20.30 Neitsytlinnan
koulu, Länsi-Louhenkatu 31,
Lohja. Nuutinen Heikki • 42
h • 77 e • Ilm. 21.12. men-
nessä. Ei alennuksia. Kurssin
sisältö sama kuin edellä.

Muu koulutus

21987320 KOIRIEN KÄYT-
TÄYTYMINEN JA KOU-
LUTTAMINEN 10.1.-10.4. ti
18.00-20.30. Kuoppanum-
men koulukeskus, Kuoppa-
nummentie 18, Nummela.
Lohivirta Marjaana • 39 h
• 48 e • Ilm. 27.12. men-
nessä. Koirien käyttäytymi-
nen ja käytösongelmat. Koi-
rien kouluttaminen, oppi-
misen perusteet ja erilaisia
koulutustapoja. Koirien kieli
ja erilaiset koiraharrastukset.
Eri koirarotujen erityispiirteet.

11021300 NÄYTTELEMISEN
PERUSKURSSI INTENSIIVI
AIKUISET 14.1.-25.3. la-su
10.00-14.15. Tytyrin koulu,
Kirkkokatu 8, Lohja. Hietanen
Jari / Kauppinen Ilona • 40
h • 55 e • Ilm. 29.12. men-

nessä. Opettelemme käyt-
tämään mielikuvitusta roolin
rakentamisessa ja luomme
hahmoja sekä tarinoita lavalle.
Erilaisten teatterillisten harjoi-
tusten avulla aktivoidaan luo-
vuutta ja kehitetään esiinty-
mis- sekä ryhmätyöskentelytai-
toja. Vaatteiden tulisi olla sel-
laiset joissa on rento ja hyvä
liikkua. Kurssipäivät: 14.1.,
15.1., 4.2., 5.2., 3.3., 4.3.,
24.3., 25.3.

11027310 ALEXANDER-
TEKNIikka B 17.3.-18.3.
la, su 10.15-17.00. Numme-
lan koulu, Väinämöisentie 9,
Nummela. Pöllänen Vertti
• 16 h • 27 e • Ilm. 1.3.
mennessä. AT on menetelmä
jonka avulla voit vapauttaa
kehoasi, rauhoittaa mieltäsi,
ennaltaehkäistä tuki- ja lii-
kuntaelinten vaivoja, sekä
edistää terveyttäsi. AT avaa
mahdollisuuden ryhdin muut-
tamiseen, helpompaan lii-
kumiseen ja lisääntyneeseen
toimintakykyyn. Mukaan
makuualusta ja n.12 cm pino
pehmeäkantaisia kirjoja.

Tanssi ja liikunta

11051337 LAVATANSSIT II
10.1.-10.4. ti 19.00-20.30
Lohjan työväentalo, Kale-
vankatu 1, Lohja. Broström
Petter • 26 h • 48 e • Ilm.
27.12. mennessä. Kurssilla
opitaan lisää käytännön tans-
sitaitoa.

11051362 MUSTALAI-
S-TANSSI KURSSI
3.2.-5.2. pe 17.30-19.00, la
10.00-13.30, su 12.00-15.30.
Opistotalo, Linnaistenkatu 9,
Lohja. Kurvinen Anita • 10
h • 22 e • Ilm. 19.1. men-
nessä. Kurssilla käymme läpi
mustalaistanssin perustek-
niikkaa. Mustalaistanssi on
hyvin tunteikasta ja ilmaisuri-
kasta. Varusteiksi leveähel-
mainen kellohame, tossut tai

kengät ja iso huivi.

11051373 TANSSITAA
VAUVANI KEVÄT 9.1.-2.4.
ma 13.00-14.00 Tanssikoulu
Un Dos Tres, Karjalankatu
10, Lohja. Kauppinen Ilona •
16 h • 32 e • Ilm. 27.12.
mennessä. Liikutaan tans-
sien, vaihdellen teemoja sal-
sasta jazziin ja afrotanssista
balettiin, vauva voi olla rin-
tarepussa tai kantoliinassa.
Tehdään keskivartaloa vah-
vistavia Pilates-liikkeitä, joo-
gapohjaisia venytyssarjoja ja
loppurentoutus. Vauva (0-12
kk) voi olla mukana liikkeissä
tai turvakaukalossa tai alus-
talla. Oma alusta mukaan.

11057362 TANSSITAA
VAUVANI KEVÄT 12.1.-12.4.
to 10.00-11.00 Nummelan
Tanssistudio, Peräsimentie 8,
Nummela. Kauppinen Ilona
• 16 h • 32 e • Ilm. 27.12.
mennessä. Kurssin sisältö
sama kuin edellä.

83011166 PILATES INTEN-
SIIVI KEVÄT
7.5.-7.6. ma, to 16.15-17.15
Opistotalo, Linnaistenkatu
9, Lohja. Kauppinen Ilona
• 14 h • 57 e • Ei alen-
nuksia. Pilates-menetelmän
perusteet osaaville. Kurssilla
keskitytään keskivartalon
vahvistamiseen ja ryhdin ja
lihastasapainon parantami-
seen pienvälineillä, lisäksi lyhyt
ohjelma kesätreeniä varten.

83011370 ÄITI-VAUVA-
JUMPPA KEVÄT 9.1.-16.4.
ma 10.00-10.45 Karjalohjan
liikuntahalli, Koulukuja 1, Kar-
jalohja. Saari Virpi • 13 h •
32 e • Ilm. 27.12. mennessä.
Jumpataan, liikutaan ja
venytellään yhdessä n. 0-1
-vuotiaiden lasten kanssa.
Mukana laululeikkejä. Tun-
nilla ollaan lapsen ehdoilla.

Käden taidot

11041332 KIRJANSIDONTA 10.1.-20.3. ti 13.00-15.30 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Kymäläinen Sari • 30 h • 46 e • Ilm. 27.12. mennessä. Voit sitoa esim. vieraskirjan, reseptikirjan, valokuva-albumin tai vuosikertoja. Mukaan paperia (esim. monistepaperia) ja muistiinpanovälineet.

11047314 KIRJEKUORISTA KIRJAKSI A 3.3.-4.3. la, su 10.00-15.00, Opiston työpajaluokka, Vihtintie 30 D, Nummela. Papinaho-Kangas Leila • 12 h • 22 e • Ilm.17.2. mennessä. Opitaan kirjan tekoa kierrätysmateriaaleista. Hyödynnetään kirjekuoret, mainoslehtiset, lehdet yms. Tarvikeluettelo netistä tai tlostosta.

11041317 KIRJEKUORISTA KIRJAKSI B 17.3.-18.3., la-su 10.00-15.00, Veturi, Ratapihantie 3 Siuntio, Papinaho-Kangas Leila • 12 h • 22 e • Ilm. 2.3. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

11041314 KÄSINTEHTYÄ SAIPPUAA B info 23.1., (läsnäolo välttämätön) kurssip. 11.-12.2. 17.15-18.45, la-su 10.00-15.00, Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja, Lahti Minna • 12 h • 22 e • Ilm. 9.1. mennessä. Valmistetaan ihania ja yksilöllisiä saippuota erilaisista kasviöljyistä ja -rasvoista.

11045310 KÄSINUKKEJA KIERRÄTYSMATERIAALEISTA 1.3.-22.3. to 17.30-20.45 Oinolan koulu, Koulukuja 1, Nummi. Rajava Tuula • 16 h • 27 e • Ilm.16.2. mennessä. Materiaaleiksi käyvät villasukat ja käsineet, tekoturkis- ja huopapalat, kangastilkut, napit, nauhat, pitsit helmet jne. Mukaan ompelutarvikkeet.

11041330 PUSEROSTA MONEKSI - OMPELE, TUUNAA, STAILAA 17.1.-6.3. ti 18.00-20.30, Anttilan koulu, Kirkkokatu 6 Lohja, Laakso Leila • 21 h • 32 e • Ilm. 3.1. mennessä. Ommellaan pusero, tuunataan vanhasta muotivaate tai stailataan vanhaa.

11047312 KIERRÄTETÄÄN KAHVIPUSSEJAB 2.2., 11.2., 3.3., 6.3. ti, to 17.30-20.45, la 10.00-16.00 Pitäjänkeskus, Uudenmaantie 10, Vihti. Rajava Tuula • 22 h • 32 e • Ilm.19.1. mennessä. Valmistamme koreja, kasseja, penaaleja yms. Mukaan kahvipusseja, ompelutarvikkeet, styrox-levy 5x40x50 cm, pyykkipoikia, klemmareita, nuppineuloja.

11041328 KESTOVAIPPOJEN OMPELUPÄIVÄ B 18.2., la 10.00-15.00. Opistotalo, Linnaistenkatu 9 Lohja. Lehtamo Reetta • 6 h • 11 e • Ilm.3.2. mennessä. Käytössä ompelukoneet ja saumurit, materiaaleja voi ostaa myös opettajalta. Mukaan sakset, kuulakärkikynä, nuppineulat ja valkoinen ompelulanka.

11047322 ESSUKURSSI 27.2., 5.3., 9.3., 10.3. ma, pe 17.30-20.45, la 10-16 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Aalto Anja • 19 h • 27 e • Ilm.13.2. mennessä. Esiliina voi olla myös hauska ja hilpeä, se voi olla käyttökelpoinen vaate kodin ulkopuolellakin. Mukaan kynä, viivain, paperia ja sakset.

11047316 NUNOZOURI-SANDAALIT 4.2. la 10.00-15.00 Pitäjänkeskus, Uudenmaantie 10, Vihti Papinaho-Kangas Leila • 6 h • 11 e • Ilm.20.1. mennessä. Vanha japanilainen työtapa varvassandaalien valmistukseen. Mukaan matonkudetrikoita tai vanhoja lakanoita, sakset, mitta, kaksi kpl liimapuristimia ja pieni tarvikemaksu.

11041318 HUOVUTA HUOPAHATTU 27.1.-29.1. pe 18.00-21.15, la-su 10.00-16.00, Opistotalo, Linnaistenkatu 9 Lohja, Tetri Anna-Karoliina • 18 h • 27 e • Ilm.13.1. mennessä. Huovuttaen lierihattu korulla koristeltuna, miehelle huopainen karvalakki korvaläpällä tai lapselle tötteröhattu.

11041320 HUOPAKULHOT info 30.1., kurssip. 6.2., 10.2., 11.2. ma 18.00-20.30, pe 17.30-20.45, la 10.00-16.45, Aleksis Kiven koulu, Puistopolku 2, Siuntio, 30.1.-11.2. Aalto Leena • 18 h • 27 e • Ilm.16.1. mennessä. Voit käyttää huovutusvillaa, merinovillaa, neulahuopaa, erilaisia kuituja, lankoja, silkkiä ja kirjontaa. Samoilla tekniikoilla voit valmistaa laukkuja ja hattuja.

11041322 HUOPA - PITSIPINTAA JA ELEGANSSIA 9.3.-11.3. pe 18.00-21.15, la-su 10.00-16.00 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Tetri Anna-Karoliina • 18 h • 27 e • Ilm.17.2. mennessä. Voit toteuttaa graafisia muotoja nunofelt-tekniikalla tai yhdistää värejä ja muotoja pitsiin. Huovutuksen perusteet osaaville. Tarvikeluettelo netistä tai tlostosta.

11047318 HUOVUTETAAN LAPSEN KANSSA 17.3.-24.3. la 10.00-14.15 Pitäjänkeskus, käsit.lk, Uudenmaantie 10, Vihti. Lehtamo Reetta • 10 h • 22 e • Ilm. 2.3. mennessä. Tehdään esim. palloista koruja, avaimenperiä, hiuspompuloita. Neulahuovutetaan kuvioita neulahuopaan ja valmistetaan esim. laukku, pannunalunen tai taulu. Mukaan huovutusvillaa, mäntysuopaa, vanha froteepyhye ja halutessasi huovutusneula, superlonalusta ja neulahuopaa.

11047310 KÄSITYÖKOHTAAMISIA VIRKATEN 10.1., 24.1., 7.2., 28.2., 13.3., 27.3. ti 18.00-20.30 Kuoppaanummen koulukeskus, Kuoppaanummentie 18, Nummela. Korte Jaana • 18 h • 27 e • Opetellaan virkkaustekniikoita, neliötä, ympyröitä, kukkasia sekä kuvio-, haarukka- ja varrasvirkkausta sekä salomoninsolmuja.

11041312 VIRKATAAN AMIGURUMEJA JA MUITA MASKOTTEJA 31.1.-13.3. ti 18.00-20.30, Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja, Rängman Riikka • 18 h • 27 e • Ilm.17.1. mennessä. Tule opettelemaan tai kertaamaan virkkauksen perusasiat hauskojen hahmojen kautta!

11041334 KEHRÄTÄÄN VÄRTTINÄLLÄ B info 9.3., kurssip. 17.-18.3. pe 18.00-20.30, la-su 10.00-16.00, Lohjan Yhteislyseon lukio, Karstuntie 6 Lohja. Hakkarainen Jaana • 17 h • 27 e • Ilm.17.2. mennessä. Kehretään värttinällä yksilöllistä lankaa! Opit villan karstaamisen ja kehräämisen, voit kehrätä oman koiran karvaa. Opettajalta voi ostaa villaa ja värttinän, värttinän voi myös lainata.

11045312 UPEITA NAUHOJA LAUTANAUHATEKNIKALLA B 3.2., 11.2., 12.2. pe 18.00-20.30, la-su 10.00-16.00 Taitotalo, Koulukuja 2 Nummi. Hakkarainen Jaana • 17 h • 27 e • Ilm. 20.1. mennessä. Lautanauhatekniikka on ikivanha tapa kutoa kauliina kuvioillisia nauhoja. Nauhat sopivat mm. vöiksi, päänauhoiksi, laukun kantimiksi tai koristenaauhoiksi.

11047324 KANKAANKOVETTIMELLA KOKEILLEN 10.2.-12.2. pe 18.00-20.30, la-su 10.00-16.00, Opiston työpajaluokka, Vihtintie 30 D, Nummela. Tetri Anna-Karoliina • 17 h • 27 e + materiaalmaksuja. Ilm. 26.1. mennessä. Muotoile kankaankovettimella vanhasta pitsiliinasta kulho tai taiteile luonnonkuitukankaista pieniä koristeita kotiisi. Tarvikeluettelo netistä tai tlostosta.

11047330 HOPEATYÖKURSSI KEVÄT, VIHTI 21.1.-29.1. la, su 10.00-16.45 Pitäjänkeskus, työpaja, Uudenmaantie 10, Vihti. Vuorela Ari • 32 h • 46 e • Ei alennuksia Ilm. 5.1. mennessä. Hopeaketjujen ja korujen tekoa langasta ja levystä perinteisin menetelmin (sahausta, viilausta, takomista ym. hopean työstöä) esim. sormuksia ja riipuksia. Opettajalta voi ostaa hopean. Työkälu maksu 5 €.

11041340 HOPEATYÖKURSSI KEVÄT, LOHJA 4.2.-12.2. la-su 10.00-16.45 Tytyrin koulu, Kirkkokatu 8, Lohja. Vuorela Ari • 32 h

• 46 e • ei alennuksia. Ilm. 20.1. mennessä. Sisältö sama kuin edellä.

11041338 KIVIKORU JA HOPEATYÖPAJA 12.1.-19.4. to 18.00-20.30 Tytyrin koulu, Kirkkokatu 8, Lohja. Miettunen Jorma • 39 h • 48 e • ei alennuksia, Ilm. 29.12. mennessä. Edellyttää perustaitojen osaamista.

11047332 KORUJA MIKROMAKRAMEE-TEKNIKALLA 20.1.-5.2. pe 18.00-20.30, la-su 10.00-16.00 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Ruokamo Satu • 17 h • 27 e • Ilm.6.1. mennessä. Koruja makrameesolmuilla ohuesta nyöristä ja lasihelmistä. Työn aloitus, perussolmut ja viimeistely. Voit harjoitella klassisen helminauhan solmimista makeanvedenhelmistä. Myös aloittelijoille.

11041326 LASIKORUT B 11.2.-12.2. la-su 10.00-15.00. Källhagens skola, Lukkarinkuja 2, Virkkala. Kymäläinen Sari • 12 h • 22 e • Ilm.27.1. mennessä. Sulatamme lasikoruja Bullseyen sulatuslaseista CO 90. Mukaan suojahanskat ja -lasit sekä lasityövälineet jos sinulla on sellaisia.

11041316 LUO JOUTOMATERIAALEISTA UPEAT KORUT! 4.2.-5.2. la-su 10.00-15.00, Opistotalo, Linnaistenkatu 9 Lohja, Hirva Sari • 12 h • 22 e • Ilm. 20.1. mennessä. Vanhoista napeista, langanpätkistä, nauhoista, helmistä ym. uusia koruja!

11047320 HELMIKURSSI B, venäläinen spiraali, 3.3.-9.3. pe 17.30-20.45, la 10.00-15.00 Opistotalo, Kanervasali, Karhumäenpolku 5, Nummela. Kari Veronika • 10 h • 22 e • Ilm. 17.2. mennessä. Spiraali ommellaan siemenhelmistä ja särmikkäistä helmistä, koru on erittäin näyttävä. Tarvikeluettelo netistä tai tlostosta.

11041324 HELMIMUNIA PÄÄSIÄISEKSI info 7.3., kurssip. 24.-25.3. ke 17.15-18.45, la-su 10.00-16.00 Anttilan koulu, Kirkkokatu 6 Lohja, Lahti Minna • 16 h • 27 e • Ilm.17.2. mennessä. Tehdään lasihelmistä pääsiäismunia peyote- ja helmiverkkotekniikoilla. Perusteet hallitseville.

11047326 RISU- JA PAJUPUNONTA info 7.3., (läsnäolo välttämätön), kurssip. 23.3., 24.3. ke 18.15-20.45, pe 18.00-21.15, la 10.00-16.00. Opiston työpajaluokka, Vihtintie 30 D. Vilén Anita • 14 h • 22 e • Ilm.17.2. mennessä. Punotaan pajusta erilaisia koriste- ja käyttöesineitä.

11045314 KORJA PUNOMAAN 28.3.-31.3. ke 17.30-20.45, la 10.00-16.00 Taitotalo, Koulukuja 2 Nummi. Raine Anne • 11 h • 22 e • Ilm.14.3. mennessä. Mukaan oksasakset, puukko ja piikki. Jos et ollut syksyn pajunkeruukurssilla, ota mukaan työvälineiden lisäksi syylillinen eri mittaisia liotettuja pajuja.

11045316 RUUKUNSUOJIA PAJUSTA 11.4. ke 17.30-21.15. Taitotalo, Koulukuja 2 Nummi. Raine Anne • 5 h • 11 e • Ilm. 28.3. mennessä. Punotaan kori ruukunsuojaksi. Mukaan syylillinen ohuita, eri pituisia liotettuja tai tuoreita pajuipiiskoja, oksasakset, piikki, lyöntirauta ja styrox-levy (koko n.40x40 cm).

11045318 PUUTARHARUUKKU 13.4., 14.4., 15.4., 15.5. ti, pe 18.00-20.30, la-su 10.00-16.00 Nummi-Pusulan koulu ja lukio, Koulukuja 4, Nummi, Penttinen Heli • 20 h • 32 e + materiaalmaksuja • ei alennuksia. Ilm. 30.3. mennessä. Valmistetaan puutarharuukku punasavesta, myös pintakoristelua.

11047325 KUDOTAAN MATTOJA 24.5.-18.6. ma, to 18.00-20.30. Pitäjänkeskus, kutomo, Uudenmaantie 10, Vihti. Korte Jaana • 24 h • 32 e • Ilm.10.5. mennessä. Tutustumme vanhoihin ja uusiin mattomalleihin.

11041336 MOSAIKKIKURSSI Info 28.5. klo 17.30-19, kurssip. 11.-14.6. 10.00-15.00 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Kymäläinen Sari • 26 h • 38 e • Ilm.14.5. mennessä. Mosaiikkitoita puutarhaan, parvekkeelle ja kotiin.

11041310 HAUSKAT KUVIOT KESÄPÖYTÄLIINAAN, 10.5., 19.5., 20.5. to 18.00-20.30, la-su 10.00-15.00, Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja, Korte Jaana • 15 h • 27 e • Ilm. 26.4. mennessä. Painamme kuvioita puuvillakankaalle. Käytämme kalvo-, paperikaavio- ja leimasinmenetelmiä.

11047328 ENTISÖINTI JA VERHOILU, KESÄKURSSI 4.6.-8.6. ma-pe 9.00-15.00 Nummelanharjun koulu, Hiidenvedentie 3, Nummela. Salminen Anja • 35 h • 48 e • Ei alennuksia. Ilm. 21.5. mennessä. Entisöidään oma esine (pieni lepotuoli, lipasto tms.). Mukaan muistiinpanovälineet ja työvälineet (vasara, vinosivuleikkurit, rullamitta, kumipäävasara, sorkkarauta, sikli, viila, hiontapaperia, pintakäsittelyaineet). Opettajalta voi ostaa tarvikkeita.

Terveys ja ensiapu

61011310 ENSIAVUN JATKOKURSSI (EA 2) 14.1.-15.1. la-su 8.30-16.00, Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Ahola-Luttilla, Teemu • 16 h • 45 e • ei alennuksia. Ilm. 30.12. mennessä. Syventää opittuja ensiavun perustaitoja. EA 1 -kurssin suorittamisesta enint. 3v. SPR:n todistuksen (8€) saamiseksi läsnäolopakko.

61017310 ENSIAVUN KERTAUSKURSSI B 11.2. la 12.00-15.15, Kuoppaanummen koulukeskus, Kuoppaanummentie 18, Nummela. Ahola-Luttilla Teemu • 4 h • 11 e • ei alennuksia. Ilm. 27.1. mennessä. Opitaan hätäensiapua ja toimitaan onnettomuuspaikalla. SPR:n todistuksen (8€) saamiseksi läsnäolopakko.

83027310 LIIKAA SENTTEJÄ VYÖTÄRÖLÄ? 29.2.-28.3. ke 18.00-19.30, Kuoppaanummen koulukeskus, Kuoppaanummentie 18, Nummela. Karvinen Elina • 10 h • 22 e • Ilm. 15.2. mennessä. Paneudumme keskivartalolihavuuden riskitekijöihin ja elämäntapamuutoksen käynnistämiseen.

83027312 TUTUSTUTAAN VYÖHYKETERAPIAAN 24.3.-25.3. la-su 10.00-16.00 Kuoppaanummen koulukeskus, Kuoppaanummentie 18, Nummela. Ojala Sirpa • 14 h • 22 e • Ilm. 9.3. mennessä. Opetellaan jalkapohjan ja korvan vyöhykehoitoa ja harjoitellaan niiden hoitoa. Mukaan rennot vaatteet, pyyhye, alusta ja eväät. monistemaksu 2 €.

Puutarha

71037312 PENSAIDEN JA PUIDEN LEIKKAUS, HEDELMÄT, MARJAT JA HAVUKASVIT PUUTARHASSA 7.2.-20.3. ti 18.00-20.30, Kuoppaanummen koulukeskus, Kuoppaanummentie 18, Nummela. Oksanen Mia • 18 h • 27 e • Ilm. 24.1. mennessä. Lehtipensaiden, havukasvien ja puiden oikeita leikkaustapoja sekä ajankohdat eri lajikkeiden leikkaukselle, hedelmäpuut ja marjapensaat, havukasvit ja ikivihreät pensaat.

71031312 PUUTARHA KAUNIIKSI JA PIHAN HOITO HELPOMMAKSI 7.3.-28.3. ke 18.00-20.30 Karjalohjan koulu, Koulukuja 1, Karjalohja. Ferin Kirsi • 12 h • 22 e • Ilm. 17.2. mennessä

71031310 PIHASUUNNITTELUN PERUSTEET A 3.3.-10.3. la 10.00-15.00, Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Valtonen Anitta • 12 h • 22 e • Ilm. 17.2. mennessä. Tilanjako, kulkureitit, materiaalien ja värien valinta. Ota mukaan kuvia tai kartta suunnittelua kaipaavasta kohdasta.

71035312 PIHASUUNNITTELUN PERUSTEET B 4.3.-11.3. su 10.00-15.00 Nummi-Pusulan koulu ja lukio, Koulukuja 4, Nummi, Valtonen Anitta • 12 h • 22 e • Ilm. 17.2. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

Kotitalous

81027310 A TAVOLA! C 20.1.-21.1. pe 18.15-20.45, la 10.00-16.00. Kuoppanummen koulukeskus. Kuoppanummentie 18, Nummela. Fina Rosario • 10 h • 22 e • Ilm. 5.1. mennessä. Italialaisia ruokia alkuruuista jälkiruokiin. Raaka-ainemaksu opettajalle.

81021314 A TAVOLA! D 10.2.-11.2. pe 18.15-20.45, la 10.00-16.00, Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Fina Rosario • 10 h • 22 e • Ilm. 27.1. mennessä. Sisältö sama kuin edellä.

81021310 TAPAKSIA - ESPANJALAISIA ALKUPALOJA 2.3.-3.3. pe 18.00-20.30, la 10.00-13.15, Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Kingelin Aija • 7 h • 17 e • Ilm. 17.2. mennessä. Tapas on pieni alkupala, joka nautitaan yleensä ennen illallista tai sen korvikkeena. Mukaan essu, sisä-

kengät ja muistiinpanovälineet. Raaka-ainemaksu opettajalle.

81021318 PAPUJA PATAAN! 20.1.-21.1. pe 18.00-19.30, la 10.00-13.15, Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Vehovuori Mirja • 6 h • 11 e • Ilm. 9.1. mennessä. Uusia tapoja käyttää palkokasveja. Raaka-ainemaksu opettajalle.

81021320 KEVENNÄ KEVÄTTÄ KOHTI 26.1.-16.2. to 17.30-20.45 Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Vehovuori Mirja • 16 h • 27 e • Ilm. 12.1. mennessä. Tule oppimaan miten valmistaa kevyttä ja herkullista syötävää vaikka koko perheelle.

81021316 VÄHÄHIILIHIDRAATISEN RUOKAVALION PERUSTEITA B 27.2.-19.3. ma 17.30-20.45 Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Kingelin Aija • 16 h • 27 e • Ilm. 13.2. mennessä. Raaka-ainemaksu opettajalle.

81021322 KASVISRUOKA-KURSSI 3.3., 10.3. la 10.00-17.00 Toivon ja Rauhan majakka, Teiniementie 4, Karjalohja. Haapanen Ritva • 16 h • 27 e • Ilm. 17.2. mennessä. Mukaan muistiinpanovälineet, essu ja sisäkengät Materiaalimaksu opettajalle.

81027314 ALLERGISEN JUHLALEIVONNAISET 24.3. la 10.00-15.00, Kuoppanummen koulukeskus Kingelin Aija • 6 h • 11 e • Ilm. 9.3. mennessä. Mukaan essu, sisäkengät ja muistiinpanovälineet. Raaka-ainemaksu opettajalle.

Yleiset kielitutkinnot

Hiiden Opistossa voi suorittaa perus- ja keskitason tutkintoja. Suomessa käytetty yleinen kielitutkintojärjestelmä perustuu Euroopan neuvoston suositukseen kielitaidon tasoasteikosta. Yleinen kielitutkinto on opetushallituksen ja Jyväskylän yliopiston kehittämä, aikuisille suunnattu kansallinen kielitutkinto, joka mittaa kielen osaamista käytännön tilanteissa.

Opisto järjestää neljä kertaa vuodessa suomen keskitason tentin ja muiden kielten tenttejä syksyllä ja keväällä Yleisten kielitutkintojen ohjelman ja

kysynnän mukaisesti.

Lisätietoja osoitteesta www.hiidenopisto.fi sekä www.oph.fi.

TUTKINTOPÄIVÄT, KEVÄT 2012

- 28.1. suomi keskitaso, ilm. 1.-15.12.2011
- 24.3. englanti, italia, venäjä perus- ja keskitaso, ilm. 1.-28.12.2012
- 31.3. suomi, keskitaso, ilm. 1.-28.2.2012
- 14.4. ruotsi keskitaso, ilm. 1.-28.2.2012
- 14.4. ranska, perus- ja keskitaso, ilm. 1.-28.2.2012,
- 25.8. suomi keskitaso, ilm. 1.-15.6.2012

Yleiset kielitutkinnot - info suomen tenttijöille 19.3. ma 17.30-19.00, Lohjan Yhteislyseon lukio, Karstuntie 6, Lohja. Tenttijät kutsutaan tilaisuuteen ja se on maksuton.

Kielten ja musiikin osasto

ruokakulttuuria. Suomenkielisellä luennolla tutustumme Kataloniaan ja Barcelonaan eri näkökulmista.

12071368 ESPANJAN ALKEET MATKAILIJOILLE (PERUSTASO A1) 19.4.-10.5. to 18.00-20.30 Lohjan Yhteislyseon lukio, Karstuntie 6, Lohja. Bellaveglia Tarja • 12 h • 22 e • Ilm. 4.4. mennessä. Oppikirja: Espanjaa matkailijoille valikoiden. Tule oppimaan espanjan kielen alkeita ja tutustumaan espanjalaiseen kulttuuriin. Kurssilla harjoitellaan mm. matkalla esille tulevia tilanteita. Opi esittelemään ja kertomaan itsestäsi espanjaksi, tilamaan ruokaa ravintolassa, kysymään tietä ja ostamaan matkalippuja. Sopii vasta-alkajille.

12081312 ITALIAN INTENSIIVISET VIIKONLOPUT - PICNIC (PERUSTASO A1) 13.4.-21.4. pe 17.30-19.45, la 10.30-12.45, Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Fina Rosario • 12 h • 22 e • Ilm. 3.4. mennessä. Opiskellaan italian alkeita ripeään tahtiin. Pääpaino puheharjoittelussa, aiheina mm. esittäytyminen, ruokasanasto ja -tilanteet, lippujen ostaminen, tien kysyminen ja säästä puhuminen; kurssilla myös italialaista ruoka- ja tapakulttuuria, taidetta ja muotia. Sopii vasta-alkajille tai kertaukseksi lähes kaiken unohtaneille sekä kaikille lomaa Italiaan suunnitteleville. Kurssipäivät 13.4., 14.4., 20.4., 21.4. Opettajan materiaali, maksetaan opettajalle.

12087310 ITALIAN INTENSIIVISET VIIKONLOPUT - PICNIC (PERUSTASO A1) 16.3.-31.3. pe 17.30-19.45, la 10.30-12.45 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Fina Rosario • 12 h • 22 e • Ilm. 8.3. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä. Kurssipäivät: 16.3., 17.3., 30.3., 31.3.

12981311 JAPANIN INTENSIIVISET ALKEET - KANJEJAMATKALLE (PERUSTASO A1) 4.2.-11.2. la 10.00-15.00 Opistotalo, Linnaistenkatu 9,

Lohja. Maezono-Eskola Kaori • 12 h • 22 e • Ilm. 23.1. mennessä. Opetellaan tunnistamaan, lukemaan ja kirjoittamaan matkalla hyödyllisiä kanji-merkkejä. Tutustumme myös japanilaiseen kulttuuriin. Harjoittelemme kurssin lopuksi kalligrafiaa. Sopii vasta-alkajille ja vähän japania opiskelleille, sekä rinnakkain alkeiskurssin kanssa. Opettajan materiaali, maksetaan opettajalle.

12981313 JAPANIN INTENSIIVIPERUSKURSSI - KESTELLAAN JAPANIKSI (PERUSTASO A2) 3.3.-10.3. la 10.00-15.00 Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Maezono-Eskola Kaori • 12 h • 22 e • Ilm. 16.2. mennessä. Harjoitellaan keskustelua japaniksi rennossa ilmapiirissä, aiheina mm. omien mielipiteiden ilmaiseminen sekä ajankohtaiset aiheet. Otamme kurssilla huomioon japanilaisen kulttuurin ja opetellaan muutamia "KEIGO" kohteliaisuusilmaisuja. Sopii jonkin verran japania opiskelleille. Kurssille osallistuvan olisi hyvä osata lukea ja kirjoittaa hiragana- ja katakana-merkkejä. Opettajan materiaali, maksetaan opettajalle.

12981317 PORTUGALIA MATKAILIJOILLE (PERUSTASO A1) 17.4.-15.5. ti 18.00-20.30 Lohjan Yhteislyseon lukio, Karstuntie 6, Lohja. Bellaveglia Tarja • 12 h • 22 e • Ilm. 3.4. mennessä. Oppikirja: Portugalia matkailijoille (Finn Lectura). Lyhytkurssi vasta-alkajille tai jo hieman portugalia osaaville. Opitaan kielen ymmärtämistä ja kommunikointia käytännön tilanteissa. Paljon maantuntemusta ja matkailijoille hyödyllistä sanastoa. Kielopin perusasioita yksityiskohtiin syventymättä. Kurssipäivät: 17.4., 24.4., 8.5., 15.5.

12057339 RANSKALAISTA GASTRONOMIAA JA KOKKAUSTA - RENESSANSIN AJAN RANSKALAISIA RUOKIA 25.4. ke 18.15-21.15 Kuoppanummen koulukeskus, Kuoppanummentie 18, Nummela. Kehusmaa Jarmo • 4 h • 11 e • Ilm. 11.4.

mennessä. Syksyn teorialueen pohjustamina valmistamme Ranskan Renessanssian keittiölle tyypillisen aterian. Kokkausiltaan osallistuminen ei edellytä kulttuuriluennolle osallistumista. Ranskan kielen taitoa ei tarvita, mutta illan aikana tulevat tutuksi tärkeimmät pöytäkeskustelun fraasit. Raaka-ainemaksu maksetaan illan aikana opettajalle. Bienvenue! Tervetuloa!

12051352 RANSKAN INTENSIIVISET ALKEET (PERUSTASO A1) 24.4.-15.5. ti, to 18.00-19.30 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Heinonen Anette • 12 h • 22 e • Ilm. 10.4. mennessä. Oppikirja: Ranskaa matkailijoille. Opiskellaan ranskan alkeita ripeään tahtiin. Pääpaino puheharjoittelussa, aiheina esittäytyminen, ruokasanasto ja -tilanteet, lippujen ostaminen, tien kysyminen ja säästä puhuminen; tietoiskuissa mm. ranskalaista ruokakulttuuria, muotia ja vinkkejä autoilijoille. Sopii vasta-alkajille tai kertaukseksi lähes kaiken unohtaneille sekä kaikille lomamatkaa Ranskaan suunnitteleville. Kurssipäivät: 24.4., 26.4., 3.5., 8.5., 10.5., 15.5.

12047320 SAKSAA MATKAILIJOILLE (PERUSTASO A1) 25.4.-30.5., ke 18.00-20.30 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Bellaveglia Tarja • 15 h • 27 e • Ilm. 11.4. mennessä. Oppikirja: Saksaa matkailijoille (Finn Lectura). Kurssilla opitaan kielenkäyttöä käytännön tilanteissa, joihin matkailija saksankielisissä maissa joutuu. Myös maantuntemusta saksankielisistä maista. Paljon matkailijoille hyödyllistä sanastoa. Sopii vasta-alkajille, hieman saksaa osaaville ja kertaukselle.

12061353 VENÄJÄÄ MATKAILIJOILLE (PERUSTASO A1) 30.3.-21.4. pe 17.30-20.00, la 10.00-12.30. Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Hietaniemi Valentina • 18 h • 27 e • Ilm. 15.3. mennessä. Tule opiskelemaan venäjän alkeita ja tutustumaan venäläiseen kulttuuriin. Kurssilla harjoitellaan matkalla esille tulevia tilantei-

ta, mm. itsensä esittelemisen, tervehtimisen, ravintolassa tilaaminen, tien kysyminen ja matkalippujen ostaminen. Mahdollisesta matkasta sovitaan opettajan kanssa. Sopii vasta-alkajille sekä kertaukselle. Kurssipäivät 30.3., 31.3., 13.4., 14.4., 20.4., 21.4. Opettajan materiaali, maksetaan opettajalle.

12065313 VENÄJÄN ALKEET - AAKKOSET JA ALKEET (PERUSTASO A1) 16.3.-31.3. pe 17.15-20.30, la 10.00-16.30, Oinolan koulu, Koulukuja 4, Nummi, Tokoi Paula • 24 h • 32 e • Ilm. 1.3. mennessä. Pikastartti aakkosiin, perusfraaseihin ja kulttuuriin. Sopii kaikille pikkuisenkin venäjistä kiinnostuneille. Kurssipäivät: 16.3., 17.3., 30.3., 31.3. Opettajan materiaali, maksetaan opettajalle.

Musiikki

11011319 LAULU- JA MUSIIKKITEATTERIPAJA alkaen 19.1. to 16.30-20.20 Kässän taidetalo, Tynninharjuntie 21, Virkkala. Gebhard Inari, Rautakoski Sari, Rantalainen Tuija • 115 e • Ei alennuksia. Ilm. 5.1. mennessä. Klassisen ja kevyen musiikin laulutekniikkaa, musikaalisten muotojen hallintaa sekä näyttämöilmaisuja. Esiintyvä ryhmä. Sopii vasta-alkajille sekä jo laulua harrastaneille. Ryhmä ja yksilöohjausta. Kurssipäivät ilm. myöhemmin.

11011329 VIULUPELIMANIKURSSI, JATKO 10.1.-10.4. ti 17.30-19.00. Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Pajala Pauliina, • 26 t • 38 e. Sopii kaikenikäisille viulisteille, jotka omaavat viulunsoiton perustaidot ja kohtalaisen nuotinlukutaidon. Perehdytään kansanmusiikkiperinteeseen viulistesestä näkökulmasta. Tavoitteena on soittamisen ja musisoimisen muodot viuluyhtyeessä. Sisältöön kuuluu eri tanssilaisten komppien harjoittaminen sekä stemmasoitto ja niiden luominen. Jatkoa syksyllä alkaneelle viulupelimanikurssille, mutta mukaan voi tulla myös uusia opiskelijoita!

Kielet

12987301 KEVÄTKAUDEN AVAUS - KOHTAAMISIA MATKALLA 20.1. pe 17.00-19.30 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Tervetuloa osaston kevätkauden avaukseen! Klo 17.00-17.30 osastonjohtaja Soile Lundqvist ja päätoiminen kieltenopettaja Anja Odell kertovat opiston kielten tarjonnasta ja lyhyesti Yleististä Kielitutkinnoista. Tule myös tapaamaan opiston kielten opettajia - opettajat kertovat omista kohtaamisistaan matkoilla ja antavat vinkkejä erikoisista, hauskoista, kiinnostavista matkakohteista maailmalla. Ei ennakoilmoitautumista. Ovimaksu 4 €.

12031303 ENGLANNIN INTENSIIVIPERUSKURSSI - TALK SHOW (PERUSTASO A2) 29.3.-19.4. to 17.15-19.30, Lohjan Yhteislyseon lukio, Karstuntie 6, Lohja. Odell Anja • 9 h • 17 e • Ilm. 22.3. mennessä. Oppikirja: Talk Show valikoiden. Rento ja hauska kurssi, jonka aiheina mm. matkatoimistossa, apteekissa ja tavaratalossa asioiminen sekä työpaikka-haastattelu ja vapaa-ajanvietto. Kuuntelu- ja puheharjoituksia. Sopii englannin kielen perusteet hallitseville. Kurssipäivät 29.3., 12.4., 19.4.

12071362 ESPANJAN KULTTUURILUENTO: Catalunya - Cataluña - Katalonia 10.2. pe 17.45-20.00 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Rantala Olli • 3 h • Ovimaksu 5 €. Ilm. 26.1. mennessä. ¿Habla usted español? - Sí, pero prefiero el catalán. Katalonia on oma maansa, vaikka sijaitseekin Espanjan valtiossa. Katalaaneilla on oma vahva kulttuurinsa ja identiteettinsä, ja he suuntautuvat enemmän Eurooppaan kuin Madridiin. Alue on monien kuuluisien taitelijoiden kotiseutua, mainittakoon Gaudí, Dalí ja Miró, eikä pidä unohtaa myöskään alueen viini- ja

Yhteiskuntaosasto

31011310 TAITEILIJOIDEN SIUNTIO 31.1. -7.2. ti 19.00-20.30 Aleksis Kiven koulu, Puistopolku 2, Siuntio. Salonen Torsti • 4 h • 11 e • Ilm. 17.1. mennessä. 31.1.: Kuvataiteilijoiden Siuntio, 7.2.: Kirjailijoiden Siuntio

31011344 ITÄ-UUDENMAAN KARTANOITA 19.5. la 9.00-19.00 Salonen Torsti • 9 h • 65 e • Ei alennuksia. Ilm. 3.5. mennessä. Tutustutaan Nordenskiöldien Alikartanoon, Creutzien Malmgårdiin sekä Wreden ja af Forsellesien Moision. Bussikuljetus Lohjan kirkkokentältä klo 9.00, Nlan linja-autoasemalta klo 9.20 ja Vihdin kk:n linja-autoasemalta klo 9.30. Paluu Vihdin kk:n klo 18.30, Nummelaan klo 18.40 ja Lohjalle klo 19.00.

31017324 ORTODOKSISEN KULTTUURIN JÄLJILLÄ UUDELLAMAALLA 21.4. la 9.00-17.00 Salonen Torsti • 9 h • 65 e • Ei alennuksia. Ilm. 4.4. mennessä. Vierailemme Pokrovan luostarissa sekä Uspenskin katedraalissa ja vanhalla ortodoksisella hautausmaalla sekä Profeetta Eliaan kirkossa. Lähtö: Vihti kk klo 9.00, Nummela klo 9.10 ja Lohjan Kirkkokenttä klo 9.30. Paluu Lohja 16.30, Nla 16.50 ja Vihti 17.00.

32011330 JOHDATUS OIKEUSTIETEeseen (5 OP) 4.2. -10.3. la 9.00-15.00 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Koskinen Inga • 30 h • 100 e + Turun Yliopiston opintomaksu 20 e • Ei alennuksia. Yleiskuvaa oikeudellisista peruskäsitteistä ja perehdyttää eri oikeudenalojen peruskysymyksiin ja terminologiaan, valmiudet ratkaista oikeustapausharjoituksia ja kuulustelujen vastaustekniikkaa. Tiedustelut Mirja Vehovuori (019) 369 1497. Ilm. (019) 369 1498.

81981320 ILO PALVELLA - NUORTEN PALVELUKORTTIKOULUTUS A 11.2. la 10.00-16.00 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Vehovuori Mirja • 8 h • 30 e • Ei alennuksia. Ilm. 26.1. mennessä. Sinä 15-25 -vuotias nuori, saat neuvoja työnhakuun, perusperehdytyksen palvelualan työhön sekä vinkkejä asiakaspalveluun. Suoritettuasi kurssin hyväksytysti saat todistuksen sekä palvelukortin näytettäväksi työnantajalle.

81987306 ILO PALVELLA - NUORTEN PALVELUKORTTIKOULUTUS B 10.3. la 10.00-16.00 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Vehovuori Mirja • 8 h • 30 e • Ei alennuksia. Ilm. 26.2. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

31011332 ARKEOLOGIA KANSANTAJUISESTI 1.3. -29.3. to 18.00-19.30 Lohjan Yhteislyseon lukio, Karstuntie 6, Lohja. Väisänen Tuija • 10 h • 22 e • Ilm. 16.2. mennessä. Perehdytään arkeolo-

gian perusteisiin, historiallisen ajan arkeologiaan, Suomen esihistoriaan sekä käydään läpi lähialueen kohteet.

32031313 SANAT VOIMAN JA LUOVUUDEN LÄHTEENÄ 31.1. -10.4. ti 18.00-19.30 Lohjan Yhteislyseon lukio, Karstuntie 6, Lohja. Nordström Paula • 20 h • 32 e • Ilm. 17.1. mennessä. Sanat, lukeminen ja kirjoittaminen toimivat tämän kasvuryhmän polttoaineena.

32031329 FISHERIN EROSEMINAARI KEVÄT 3.5. -4.6. ma, to 17.45-21.00 Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Kauppinen Ilona • 40 h • 90 e • Ei alennuksia. Ilm. 16.4. mennessä. Fisherin eroseminaari tarjoaa mahdollisuuden käsitellä eron liittyviä tunteita muiden samassa tilanteessa olevien kanssa.

Atk ja media

13021320 ASIATYYLISEN KIRJOITTAMISEN VERKKOKURSSI B 16.1.-12.3. Paasio Harri • 18 h • 37 e • Ilm. 2.1. mennessä. Perehdytään asiatyyllisen tekstin suunnitteluun ja kirjoittamiseen sekä opitaan kirjoittamaan informatiivisia ja helppolukuisia asiatyyllisiä tekstejä. Opiskelu tapahtuu kokonaan verkossa.

34011300 ACCESS-TIETOKANNAN ALKEET (TASO 2) 9.1.-13.2. ma 17.00-20.15 Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja.. Malinen Anne-Marie • 24 h • 57 e • Ilm. 26.12. mennessä. Opitaan luomaan tietokantoja ja muokkaamaan valmiita tietokantoja. Mahdollista suorittaa ajokorttitutkinnon Tietokannat-moduulikoe.

34011304 SÄHKÖPOSTIN PERUSTAMINEN JA KÄYTTÖ A (TASO 1) 10.1.-31.1. ti 12.30-15.45 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja, Terävä Eija • 16 h • 27 e • Ilm. 27.12. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille, joilla on kokemusta hiiren ja näppäimistön käytöstä.

34015310 SÄHKÖPOSTIN PERUSTAMINEN JA KÄYTTÖ B (TASO 3) 9.1. -19.1. ma, to 15.30-18.45 Nummi-Pusulan koulu ja lukio, Koulukuja 4, Nummi. Räsänen Katja • 16 h • 27 e • Ilm. 26.12. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

34011308 TAULUKKOLASKENTAA SYVEMMIN (TASO 3) 11.1. -1.2. ke 17.00-20.15, Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Malinen Anne-Marie • 16 h • 37 e • Ilm. 28.12. mennessä.

34011312 TIETOKONE TUTUKSI, JATKO B (TASO 1) 12.1. -16.2. to 16.00-19.15, Anttilan koulu, Kirkkokatu 6, Lohja. Kuukka Virve • 24 h • 32 e • Ilm. 29.12. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

34011316 INTERNETIN KÄYTÖN PERUSTEET C (TASO 1) to 12.30-15.45 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. 12.1. -2.2. Terävä Eija • 16 h • 27 e • Ilm. 29.12. mennessä.

Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

34011324 KUVANKÄSITTELYN ALKEET B (TASO 2) 17.1. -7.2. ti 17.00-20.15 Karjalohjan koulu, Koulukuja 1, Karjalohja. Terävä Eija • 18 h • 27 e • Ilm. 3.1. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille. HUOM! Käytetään omia kannettavia tietokoneita.

34011328 PALVELUITA PILVESTÄ (TASO 3) 18.1. -15.2. ke 17.00-20.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 20 h • 47 e • Ilm. 4.1. mennessä. Tutustutaan internetissä oleviin ilmaisiin ja kaupallisiin pilvohjelmiin, jotka soveltuvat pienyritysten tai järjestöjen käyttöön.

34011332 TIETOKONE-OHJELMAT TUTUKSI A (TASO 1) 24.1. -14.2. ma, ti 15.30-18.45 Aleksis Kiven koulu, Puistopolku 1, Siuntio, Räsänen Katja • 28 h • 38 e • Ilm. 10.1. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille. HUOM! Käytetään omia kannettavia tietokoneita.

34015336 TIETOKONE-OHJELMAT TUTUKSI B (TASO 2) 27.2. -19.3. ma, ti 15.30-18.45 Nummi-Pusulan koulu ja lukio, Koulukuja 4, Nummi. Räsänen Katja • 28 h • 38 e • Ilm. 13.2. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

34017346 TIETOKONE-OHJELMAT TUTUKSI C (TASO 2) 2.2. -22.3. to 14.00-17.15 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Räsänen Katja • 28 h • 38 e • Ilm. 19.1. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

34011336 TIETOKONE-OHJELMIA TUNTEMAAN (TASO 2) 27.1. -30.3. pe 12.30-15.45 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 36 h • 48 e • Ilm. 13.1. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

34011340 OMAN KONEEN SIIVOUS JA HUOLTO D (TASO 2) 7.2.-28.2. ti 12.30-15.45 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja Terävä Eija • 12 h • 22 e • Ilm. 24.1. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

34011372 OMAN KONEEN SIIVOUS JA HUOLTO E (TASO 2) 2.3. -16.3. pe 17.00-20.15 Karjalohjan koulu, Koulukuja 1, Karjalohja. Terävä Eija • 12 h • 28 e • Ilm. 16.2. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

34017391 OMAN KONEEN SIIVOUS JA HUOLTO F (TASO 2) 6.3. -20.3. ti 17.00-20.15 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Malinen Anne-Marie • 12 h • 28 e • Ilm. 26.2. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

34011344 OPPIMINEN JA TYÖSKENTELY VERKOSSA (TASO 3) 9.2. -29.3. to 17.00-20.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 28 h • 65 e • Ilm. 26.1. mennessä.

Opiskellaan selviytymään työelämän oppimis-, viestintä- ja kehittämistilanteissa.

34011348 INTERNET HUIVIKSI JA HYÖDYKSI A (TASO 2) 9.2. -22.3. to 12.30-15.45 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 24 h • 32 e • Ilm. 26.1. mennessä. Soveltuu internetin jatkokurssiksi tietokoneen käytön perusteet hallitseville yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

34017355 INTERNET HUIVIKSI JA HYÖDYKSI B (TASO 2) 6.2. -26.3. ma 13.00-16.15. Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Sannikka Ulla • 28 h • 38 e • Ilm. 26.12. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

34011352 LOMAKKEET SÄHKÖISEKSI (TASO 2) 13.2. -14.2. ma, ti 17.00-20.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 8 h • 17 e • Ilm. 30.1. mennessä.

34011356 DIGIKAMERAKUVAUKSEN ALKEET (TASO 1) 27.2. -19.3. ma 11.00-14.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 16 h • 27 e • Ilm. 13.2. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille. Oma kamera mukaan.

34011360 KUVAT TALTEEN - TALLENNUSVÄLINEET HALLINTAAN A (TASO 2) 27.2. -19.3. ma 16.00-19.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Kuukka Virve • 16 h • 27 e • Ilm. 13.2. mennessä. Perusteet hallitseville yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille. Oma muistitikku mukaan.

34011364 KUVANKÄSITTELY HYÖTYKÄYTTÖÖN A (TASO 3) 28.2. -20.3. ti 17.00-20.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 16 h • 37 e • Ilm. 14.2. mennessä. Kuvankäsittelyn perustoinnitoja, sovelletaan kuvankäsittelyä esim. kutsu- ja kiitoskorttien tekoon.

34017328 KUVANKÄSITTELY HYÖTYKÄYTTÖÖN B (TASO 3) 16.1. -6.2. ma 17.00-20.15. Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Terävä Eija • 16 h • 37 e • Ilm. 2.1. mennessä. Kurssin sisältö sama kuin edellä.

34011368 HELPOT KOTISIVUT (TASO 2) 29.2. -21.3. ke 17.00-20.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 16 h • 37 e • Ilm. 15.2. mennessä. Tehdään kotisivut yrityksen sivustoksi, yksityiseksi yhteydenpitovälineeksi tai henkilökohtaisiksi kotisivuiksi.

34011376 TAITETAAN LEHTI (TASO 3) 12.3. -16.4. ma 17.00-20.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9, Lohja. Terävä Eija • 20 h • 47 e • Ilm. 27.2. mennessä. Jatkoa Esitteen suunnittelu ja taitto -kurssille ja keskittyy monisivuisen painotuotteen valmistukseen.

34011380 ILMAINEN INTERNET-PUHELIN SKYPE A (TASO 2) 30.1. ma 17.00-20.15 Opistotalo, Linnaistenkatu 9,

Lohja. Turhanen Klaus • 4 h • 11 e • Ilm. 16.1. mennessä.

34017373 ILMAINEN INTERNET-PUHELIN SKYPE B (TASO 2) ma 17.00-20.15 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Lohja. 13.2. Sannikka Ulla • 4 h • 11 e • Ilm. 30.1. mennessä.

34015323 SEISKAN UUDET OMINAISUUDET C (TASO 2) 2.2. -16.2. to 17.00-20.15 Pusulan koulu, Kaukelantie 1, Pusula. Malinen Anne-Marie • 12 h • 28 e • Ilm. 19.1. mennessä.

34015349 WINDOWS KÄYTÖJÄRJESTELMÄ TUTUKSI C (TASO 1) 27.2.-2.4. ma 17.00-20.15 Pusulan koulu, Kaukelantie 1, Pusula. Malinen Anne-Marie • 24 h • 57 e • Ilm. 13.2. mennessä. Opitaan mm. luomaan tiedostoja ja tallentamaan ne kansioihin.

34015362 TEKSTINKÄSITTELYN ALKEET (TASO 2) 29.2. -21.3. ke 17.00-20.15 Pusulan koulu, Kaukelantie 1, Pusula. Malinen Anne-Marie • 16 h • 37 e • Ilm. 15.2. mennessä.

34017301 SÄHKÖPOSTIN KÄYTTÖÄ WINDOWS 7-KONEELLA (TASO 2) 9.1. -27.1. ma, pe 13.00-16.15, Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Sannikka Ulla • 24 h • 32 e • Ilm. 26.12. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille. Käytetään omia kannettavia Windows 7-tietokoneita.

34017310 KUVANKÄSITTELYN PERUSKURSSI (TASO 2) 10.1. -31.1. ti 13.00-16.15 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Sannikka Ulla • 16 h • 27 e • Ilm. 27.12. mennessä. Perusteet hallitseville yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

34017319 OHJELMIEN ASENNUKSEN NIKSIT D (TASO 2) 12.1. -19.1. to 10.00-13.15, Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Sannikka Ulla • 8 h • 17 e • Ilm. 29.12. mennessä. Tutustutaan ohjelmien asennukseen ja poistamiseen.

34017337 TEKSTINKÄSITTELY JA INTERNET TEHOKKAAMPAAN HALLINTAAN (TASO 2) 2.2. -22.3. to 10.00-13.15 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Sannikka Ulla • 28 h • 38 e • Ilm. 19.1. mennessä. Perusteet hallitseville yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

34017364 KUVANKÄSITTELYN JATKOKURSSI (TASO 2) 7.2. -28.2. ti 13.00-16.15 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Sannikka Ulla • 12 h • 22 e • Ilm. 24.1. mennessä. Perusteet hallitseville yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

34017382 SIVUSTO SIVULLE (TASO 2) 6.3. -27.3. ti 13.00-16.15 Opistotalo, Karhumäenpolku 5, Nummela. Sannikka Ulla • 16 h • 27 e • Ilm. 26.2. mennessä. Yli 60-vuotiaille tai eläkepäätöksen saaneille.

Näyttämöllä Pirkko Lahti

Tiennäyttjä kannustaa opistolaisia heimolaisuuteen

Psykologi ja kansanvalistaja Pirkko Lahti ottaa haastattelijan vastaan lämmöllä työhuoneessaan Helsingissä. On helppoa kuvitella, kuinka hän ottaa potilaansa vastaan samalla avoimen sydämellisellä tavalla. Pirkko Lahti on eläkkeellä, mutta ei ole malttanut eläköityä.

Hän työskentelee edelleen psykoterapeutina ja on ahkera matkasaarnaaja sekä yhdistysvaikuttaja. Tällä hetkellä tätä eläkeläistä työllistää myös silminnähden suurta iloa tuottavasti teatteriharjoitukset Kansallisteatterin Willensaunassa. Teoksen nimenä on Unelmien aika-aula, ja siinä esiintyy Pirkon lisäksi kymmenen muutakin suomalaisille tuttua eläkeläistä.

Suomalaisen mielen laatu ja latu on tullut Pirkko Lahdelle tutuksi vuosikymmenten saatossa. Elämäntyöstään mielenterveystyön edistämiseksi hän sai Alfred Kordelinin säätiön tunnustuspalkinnon vuonna 2005. Uupumatomasta valistus- ellei peräti julistustyöstään Kansanvalistusseura palkitsi hänet vuonna 1993 ja Suomen Mielenterveysseurassa käynnistämästään katastrofi- ja kriisiavusta hän pökkasi vuonna 1996 Valtion tiedonjulkistamispalkinnon. Turhaan ei hänen käyntikortissaan lue ”Tiennäyttjä”.

Harrastaminen ja opiskeleminen ryhdittävät elämää

Pirkko Lahti kertoo oman suhteensa kansalais-/työväenopistoon olevan aikapulan vuoksi enimmäkseen työsuhde. Hän on esiintynyt ja puhunut kymmenissä eri kansalaisopistoissa. Itse hän on suorittanut rannikkolaurikurssin ja tekstauskurssin.

– Kirjallisuus on minulle äärettömän tärkeää ja imponoi minua suuresti, olisi mukavaa käydä kirjallisuuspiirissä. Taide- ja puutyökurssit olisivat niitä, joihin osallistuisin, jos olisi enemmän aikaa, Pirkko kertoo.

Vapaan sivistystyön tehtävää hän arvostaa. Harrastaminen ja opiskeleminen ryhdittävät ihmisen elämää ja antaa sille tavoitteita ja päämääriä. Pirkko Lahden mielestä kansalaisopisto täyttää suuren aukon yhteiskunnassamme tarjoamalla käsille tekemistä, sillä nykyisen kaltaisissa työtehtävissä ei näe konkreettista työntulosta. Päivä voi kulua tietokoneen ääressä eikä synny mitään sellaista, jonka voisi nähdä ja kokea. Nikkarointi, ruoanlaitto tai vaikkapa lehtien haravointi ovat juuri sen vuoksi palkitsevia puuhia. Työn tulos näkyy heti ja siitä voi tuntea iloa ja onnistumisen tunteita.

Opistotyö on palvelutyötä

Opistotyössä ihmisen kohtaamiseen pätevät samat säännöt kuin kaikessa palvelutyössä. Asiakastyössä pitää aina yltää tasa-arvoiseen ja asialliseen kohteluun. Ihmisen kohtaamisessa tärkeintä on empatiakyky.

– Palvelemisessa vaihdetaan tietoa ja tunteita. Koulutuksessa usein kaadetaan tietoa niskaan ja opiskelija ei välttämättä pääse kertomaan tunteistaan. Pitäisi ensin jakaa tunne ja sitten vasta tieto. Tunteen jakamiseen tarvitaan kuuntelemista, ja valmiutta muuttaa vaikka opetussuunnitelmaa tarpeen tullen. Esimerkiksi kriisitilanteissa, kuten Jokelan ja Kauhajoen koulurajat olivat, kansalaisopistossa voitaisiin purkaa tunteita vaikka kielten tunteilla kyseisen kielen avulla, taidetunnilla maalaamalla tai muuten vain keskustelemalla käsityötä tehdessä, Pirkko Lahti toivoo.

Pirkko Lahden mielestä Hiiden Opisto voisi toimia suurena kohtauspaikkana ja yhteisöllisyyden vahvistajana.

Kansalaisopiston kursseilla pitäisi häneen mukaansa kiinnittää huomiota ryhmäytymiseen, jolloin on tärkeää tiedostaa juuri tämä tunne-tieto –akseli. Ryhmän pitää ensin tutustua, minkä jälkeen tietoa voi menestyksellä vastata jakaa.

– Hiiden Opiston pitäisi laatia sellainen sääntö, että opiskelijan on pakko osallistua kolme kertaa kurssille ennen kuin hän voi lopettaa sen, Pirkko toteaa pilke silmäkulmassa.

Kolme kertaa siis tarvitaan opettajaan ja kurssitovereihin tutustumiseen. Ryhmään kuu-

luvut suulaat ovat ensin äänessä ja hiljaisemmat tulevat sitten pikkuhiljaa perässä. Opettajan tehtäviin kuuluu ylläpitää tasapaino kurssilla, niin että kaikki tulevat nähdyiksi ja kuulluiksi. Tunteiden tiedostamista tarvitaan myös opiskelumotivaation säilyttämisessä kurssin jatkue-

Tervehtiminen liittyy ihmisen toiseen

Ihmisen kohtaamisen Pirkko Lahti suosittelee aloitettavaksi varsin yksinkertaisesti.

– Ihmisten pitäisi tervehtiä toisiaan. Opiston kurssilaisten ja opettajien pitäisi tervehtiä kaikkia, jotka tulevat samassa rakennuksessa vastaan, ei siis vain omia kurssilaisia, hän opastaa.

Tervehtiminen luo yhteenkuuluvaisuuden tunteita, mikä on tullut entistä tärkeämmäksi mu-

uttuvassa yhteiskunnassa. Sosiologian professori Maffezoli puhuu heimolaisuuden uudelleentulemisesta. Harrastuspiirit esimerkiksi voivat luoda heimolaisuutta. Hiiden Opisto voisi toimia suurena kohtauspaikkana ja yhteisöllisyyden vahvistajana.

– Hiiden Opiston kannattaisi pitää kekkereitä, nyyttikestejä, naamiaisia, järjestää vaikkapa Lohjan ja Vihtin välille puulaakioitteleita, palkita opiskelijoita erilaisen tavoitteiden saavuttamisesta, luoda maanläheinen heimoa yhdistävä logo, paljon voisi tehdä opistolaisten yhdistämiseksi ja sitouttamiseksi, Pirkko Lahti visioi.

– Minä olen pohtinut, mitä tapahtuisi, jos vähäksi aikaa kielletäisiin kokonaan ”minä” sanan käyttö kokonaan. Miten muuttuisi yhteiskuntamme, jos puhuisimme vain me -muodossa, Pirkko kysyy nopeasti syttyvä maailmanparan-

tajan ja tiennäyttäjän palo äänessään ja silmissään.

Tähän on hyvä lopettaa. Me Hiiden Opiston heimolaiset kiitämme kiireistä eläkeläistä saamastamme ajasta ja arvokkaasta ajatusten herättelystä.

Kuva ja teksti: Marja-Riitta Turunen

Kansalaisopisto kulttuurintuottajana

Kulttuurin käsite on tavattoman laaja ja on vaikea määritellä, mitkä kaikki toiminnat kuuluvat tämän käsitteen alle. Ajallemme tyypillinen piirre lienee se, että suuri osa näkyvimmästä kulttuurituotannosta on valmiiksi toteutettu ammattilaisen toimesta ja tavallisen kansalaisen osuudeksi jää katselijan ja maksajan rooli.

Kulttuurin nälkäämme tarjotaan festivaaleja, suuria konsertteja, teemaviikkoja, kansainvälisiä ja kotimaisia tähtiä, asiantuntijakeskusteluja televisiossa ja kriitikoiden jakamaa viisautta lehdissä. Hyvä niin, mutta tämä runsas ja näkyvä tarjonta peittää alleen helposti kaiken ruohonjuuritasolla tapahtuvan, useimmiten vapaaehtoisuuden pohjalta tapahtuvan toiminnan. Saattaa myös syntyä ajatusharha, että suuri julkisuus tekee jonkun asian merkittäväksi.

Ihmiset haluavat itsekin toimia ja kehittyä, saada tietoa, opastusta ja arvostelua sekä toimia yhdessä samanhenkisten ihmisten kanssa. Kulttuuritarjonta ei saa olla liian kallista, hienostelevaa, suuria perustietoja vaativaa ja vaikeasti saavutettavaa. Helpon alun jälkeen, taitojen noustessa, tarjonnan sisällön pitäisi mielellään olla nousujohteista. Mikä tärkeintä, maantieteellinen etäisyys ei saisi asettaa ylivoimaisia esteitä osallistumiselle.

Hiiden Opisto tarjoaa toimivan ratkaisun lähes kaikkiin edellä kuvattuihin toiveisiin. Opistolla on erittäin monipuolinen kulttuuritarjonta, joka

koostuu kädentaidoista, taiteista, kielistä, ruumiinkulttuurista ja yleisistä aiheista. Tarjolla on monentasoista kurssitoimintaa, joten esimerkiksi kielitaidon kehittymisen myötä, on mahdollisuus monivuotiseen jatko-opiskeluun. Hinnat ovat edullisia ja toimintaa on tarjolla eri puolilla laajaa aluetta. Kansalaisilla on mahdollisuus kehittää itseään, kokea luomisen iloa ja saada mahdollisuuden toimia virkeiden ja iloisten ihmisten parissa ja saada vertaistukea.

Minulla on ollut ilo toimia ohjaajana Hiiden Opistossa 30 vuoden ajan. Olen saanut nähdä ihmisten mukana olemisen innon. Syksyllä uuden kurssin alkaessa tapaamisen riemu on ollut konkreettinen ja mehenkisyys vahva. Minusta tuntui usein vuosien varrella, että sain itse tavattoman paljon voimaa siitä vuorovaikutuksesta, joka syntyy hyvin toimivassa ryhmässä. Talvella oli usein kylmää, pimeää ja lumi peitti maan, mutta ihmiset tulivat urhoollisesti pitkän työpäivän jälkeen kohti valoa, joka loisti koulurakennuksen ikkunasta.

Voin omasta ja Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan puolesta vakuuttaa, että Hiiden Opiston työtä arvostetaan suuresti. Se muodostaa vankan perustan ihmisten henkiselle vireydelle ja vastapainon kiireelle ja ahdistukselle. Toivotan voimia opettajille työssään, jonka tärkeys niin usein unohdetaan. Haluan lähettää terveiset kaikille opistomme toimialueen asukkaille. Toivon, että hyödynnätte Teille tarjottuja mahdollisuuksia ja nautitte itseenne kehittämistä.

Alla Kerisalo

Lohjan Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja

Kielten kevätkauden avaus Hiiden Opistossa

Kielikursseista kielitutkintoihin

Hiiden Opiston kielten ja musiikin osaston kevätkausi tuupataan vauhtiin Nummolan opistotalolla tammikuun 20. päivän iltana. Osastonjohtaja Soile Lundqvist ja päätoiminen kieltenopettaja Anja Odell esittelevät kevään kielikursseja ja valottavat lyhyesti Yleisten kielitutkintojen periaatteita.

Ulkomaille matkaaville tai sitä suunnitteleville on tarjolla monen eri kielen matkailu- ja intensiivikursseja kevätlukukaudella. Valitse joko ensin kielikurssi ja sen mukaan matkakohde tai ensin matkakohde ja siihen sitten sopiva kurssi. Englannin, espanjan, italian, japanin, portugalin, saksan, ranskan ja venäjän kursseilla opetellaan itsensä esittelyä, tilaamaan ruokaa ravintolassa ja kysymään tietä. Opiskelijat saavat harjoitella myös asiointia matkatoimistossa, apteekissa ja tavaratalossa. Edellä mainittujen lisäksi useilla kursseilla tutustutaan maiden ruoka- ja tapakulttuuriin, taiteeseen ja muotiin. Portugalia matkailijoille – kursseilla opitaan kielen keralla tuntemaan maata ja ranskan intensiivikursseilla annetaan pisteeksi iin päälle tuiki tarpeellisia liikennevinkkejä. Japanin kursseilla opetellaan ”kanjeja” ja ”keigoja”.

Taitoaineopettaja Sari Kymäläinen

Sari Kymäläinen on aloittanut Hiiden Opistossa tänä syksynä päätoimisena opettajana. Hän on monipuolinen kädentaitojen osaaja, tällä hetkellä hänellä on opistossa kudonta-, kirjansidonta- ja lasikorukursseja. Pyysimme Saria vastaamaan muutama kysymykseen.

Kuka olet?

Olen Sari Kymäläinen, Hiiden Opiston uusi taitoaineopettaja. Asun Tuusulassa omakotitalossa mieheni, 15- ja 17-vuotiaiden tyttärien sekä kahden koiran kanssa. Valmistuin artemiksi vuonna 1990 ja opettajaksi Hämeen ammatillisesta opettajakorkeakoulusta vuonna 2005.

Mikä toi Sinut juuri Hiiden Opistoon?

Kiinnostuin Hiiden Opistosta sen monipuolisen ja laadukkaan opetus- ja kehittävään työyhteisöön. Lisäksi Hiiden Opiston alueellinen sijainti oli minulle mieluinen; mieheni sukulaisia asuu Lohjalla sekä Mustiolla ja perheemme viettää paljon aikaa näillä seuduilla.

Mitä uutta tuot tullessasi Hiiden Opistoon?

Ammatillisena vahvuutenani on tekstiiliosaamisen ohella monien erikoistekniikoiden hallinta. Toivon tuovani Hiiden Opiston opiskelijoille uusia mahdollisuuksia harrastaa monipuolisia tekniikoita eri materiaalien parissa.

Miksi käsityö on tärkeää?

Käsityöt ovat mukavaa ja hyödyllistä tekemistä. Monille käsitöiden harrastaminen merkitsee ajan hyötykäyttöä; käsitöitä voi tehdä esim. televisiota katsellessa. Monet tekijät saavat myös lisätuloja myymällä valmistamia tuotteita. Käsitöiden tuotokset näkyvät ympärillä kotona ja läheisillä jolloin käsitöiden tekeminen muuttuu merkitykselliseksi. Kä-

Kohtaamisia matkalla

Maailmaa tahkonneet Hiiden Opiston kieltenopettajat ovat koonneet esityksen omista kohtaamisistaan matkoilla. He antavat samalla vinkkejä erikoisista, hauskoista ja kiinnostavista matkakohteista maailmalla. Iloisen ja värikkään kieltenosaajajoukon ohjelma on seuraavainen:

Olli Rantala	Puhetta maailmalla: kohtaaminen Pääsiäissaarella, mumistua espanjaa Brasiliassa, kollegan kanssa voi puhua japania, yksin makedonialaisessa kansallispuistossa
Henry Rawstorne	Insider's Cider: A look at the thrills and spills of traditional Somerset cider-making in the South-west of England
Lesley Rawstorne	First timers in Finland: a foreign visitor's view
Rosario Fina	"Paljoo kelloo? viis yli viis." tapahtui Englannissa 1995
Tarja Bellaveglia	Mennyttä maailmaa etsimässä Euroopan perukoilla - Lissabon, ihanan vanhanaikainen ja moderni samalla kertaa
Tellervo Sivula	Oregonin kaunis Tyynenmeren rannikko
Liilia Liira-Vilenius	Kohtasin maailmanmatkailijan
Virpi Juvonen-Kugge	Newcastlesta ylös Skotlantiin ja alas Lontooseen: merimiehiä, lampaita ja reppureissaajia
Anja Odell	Jouluinen Uusi-Seelanti
Pirjo Riikonen	Berliini – yllätysten metropoli
Soile Lundqvist	Kohtaaminen kreivin kanssa ranskalaisen linnan puutarhassa

pe 20.1. klo 17.00–19.30
Nummolan opistotalo,
Karhumäenpolku 5, NUMMELA
Ovimaksu 4 €, ei ennakkoilmoittautumista

KIELTEN JA MUSIIKIN OSASTO

Tuokio uuden taitoaineopettajan seurassa

sityöt ovat luoneet siteitä sukupolvien välille mummon ja äidin neulomien villasukkien sekä kangaspuilla kudottujen kodin tekstiilien kautta. Käsityöt auttavat ihmistä jaksamaan nykyisessä kiireellisessä elämäntahdissa. Rentouttava käsillä tekeminen ja luova työskentely saavat aikaan onnistumisen ja ilon tunteita sekä tukevat itsetuntoa ja -luottamusta.

Käsitöitä voi tehdä yksin omien ajatustensa kanssa tai ryhmässä, jolloin luodaan hyvin tärkeää sosiaalista verkostoa.

Mikä on lempipuuhasi?

Lempipuuhaani vapaa-aikana ovat lavatanssit sekä kaikki koiriin liittyvä harrastaminen. Lähellä sydäntäni on myös puuhailu keittiön puolella. Perheeni mielestä olen ennakkoluuloton ja kokeileva kokki. Koirammekaan eivät ole pahemmin haukkuneet kokin taitojani. Harrastuksena luen paljon ruokaan liittyvää kirjallisuutta ja olen opiskellut avoimessa yliopistossa ravintotieteitä. Jos ammattini ei olisi käsityöalalla, työskentelisin varmaankin ravitsemusalalla.

Mikä kirja Sinulla on kesken?

Olen innokas lukemaan kirjoja ja monta kertaa illalla kello vierähtää pikkutunneille kun ei malta lopettaa hyvän kirjan lukemista. Tällä hetkellä minulla on kesken Edith Piafin elämäkerta.

Mottosi?

Aina voi oppia uutta - Tee se tänään omin käsin!

Kuva ja teksti: Anja Aalto